

חשבונאות פיננסית א

תוכן העניינים

1. היוון עלויות אשראי..... 1
2. הפרשות התחייבויות ונכסים תלויים..... 14
3. הכנסות מחוזים עם לקוחות 51SRFI..... (ללא ספר)

חשבונאות פיננסית א

פרק 1 - היוון עלויות אשראי

תוכן העניינים

1. כללי 1

היוון עלויות אשראי

שאלות

- (1) דפנה ולירן, סטודנטים מצטיינים לחשבונאות, נוהגים לקרוא תקנים חשבונאיים עוד בטרם אלה נלמדו בכיתה במקום לצאת לבלות עם חברים. בסוף-השבוע האחרון למדו את תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23. השניים חלוקים בדבר הסוגייה המרכזית הנדונה בתקן ואופן הטיפול החשבונאי שנקבע בזיקה לסוגיה זו.

נדרש:

- א. מהי הסוגייה המרכזית הנדונה בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 23?
ב. מנה 2 סיבות בעד הטיפול החשבונאי כפי שנקבע בתקן, ו-2 סיבות נגד הטיפול החשבונאי כפי שנקבע בתקן.

- (2) בשנת 2009 החליטה חברת "מי אמר? אני" להקים ספינה אשר עתידה לשמש אותה כרכוש קבוע בפעילותה. החברה מתלבטת בדבר אופן מימון הקמת הספינה: האם החברה תעשה שימוש במזומן אשר ברשותה או שמא תעשה שימוש בהון זר ותלווה כספים מבנק לאומי על מנת לממן את הקמת הספינה. חשב החברה טוען כי קיים תקן חשבונאות אשר ייתכן שיש לשקול אותו בבוא החברה לקבל החלטה בדבר אופן מימון הקמת הספינה.

נדרשים:

- א. האם ניתן להוון עלויות אשראי לכל סוגי הנכסים?
ב. מהו נכס כשיר?
ג. מנה סוגים של נכסים שהן בגדר "כשירים" וסוגי נכסים שאינם "כשירים".
ד. מהם "עלויות אשראי" לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23?

- (3) לחברת "המוביל הארצי" נכס אשר עומד בהגדרת נכס כשיר: מדובר במלאי אשר תקופת הכנתו ארוכה במיוחד. כאמור, החברה מקימה מלאי זה במטרה למכור אותו בשוק. לחברה עלויות אשראי בגין הלוואה ספציפית אשר נטלה החברה על לממן את הרכישה. ברם, במאזן החברה הלוואה נושאת ריבית אשר נלקחה כשנה לפני תחילת הכנת הנכס הכשיר.

נדרשים:

- א. מהם התנאים הנדרשים להתקיים על מנת שהחברה תוכל להתחיל להוון עלויות אשראי לנכס הכשיר?
ב. האם ישנם תנאים שונים באשר לתחילת היוון עלויות אשראי ספציפי ושאינו ספציפי?

(4) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23 מסדיר כאמור את הנושא של הטיפול החשבונאי בעלויות אשראי אשר מתהוות בעת הקמה או ייצור של נכס כשיר. ברם, התקן קובע תנאים לתחילת תקופת היוון עלויות אשראי לנכס כשיר.

נדרש:

על פי התקן הבינלאומי, מתי ישות נדרשת לחדול מהיוון עלויות אשראי? (הבחן בין הפסקה זמנית של היוון עלויות אשראי והפסקה מוחלטת של היוון).

(5) חברת "דני המלך" החלה בהליך הקמת נכס כשיר. במאזן החברה ניתן למצוא:

- הלוואה א' הינה הלוואה אשר נלקחה במיוחד (באופן ספציפי) לצורך הקמת הנכס הכשיר.
- הלוואה ב' אשר נלקחה מספר חודשים לאחר מועד הקמת הנכס הכשיר.

נדרשים:

א. מהו אשראי "ספציפי" ואשראי ש"אינו ספציפי" לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23?

ב. האם ניתן להוון עלויות אשראי ספציפי ואשראי שאינו ספציפי לנכסים כשירים?

הלוואה שהקרה שלה הנפרעת בתשלום אחד, ללא הצמדה, תשלום ריבית מידי סוף שנה.

(6) ביום 01.01.1996 נתקבלה הלוואה בסך 6 מיליון ₪ אינה צמודה אך נושאת ריבית בשיעור של 10% המשולמת ב-31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.1996. קרן ההלוואה נפרעת ב-31.12.1999.

נדרש:

א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 1996-1999.

הלוואה שהקרה שלה נפרעת בתשלום אחד, ללא הצמדה, תשלום ריבית מידי חצי שנה.

ביום 01.01.1996 נתקבלה הלוואה בסך 6 מיליון ₪ אינה צמודה אך נושאת ריבית בשיעור של 10% המשולמת ב-30.06 ו-31.12 של כל שנה, החל מיום 30.06.1996. הנח ריבית פשוטה עבור תקופה הקצרה משנה. קרן ההלוואה נפרעת ב-31.12.1999.

נדרש:

א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 1996-1999.

הלוואה שהקרן שלה נפרעת בתשלום אחד, ללא הצמדה, תשלום ריבית מידי חצי שנה, החל מ-01.01.

ביום 01.01.1996 נתקבלה הלוואה בסך 6 מיליון ₪ אינה צמודה אך נושאת ריבית בשיעור של 10% המשולמת ב-01.07 ו-01.01 של כל שנה, החל מיום 01.07.1996. קרן ההלוואה נפרעת ב-01.01.1999.

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 1996-1999.

הלוואה שהקרן שלה נפרעת בתשלום אחד, עם הצמדה, תשלום ריבית מידי שנה.

חברת השודדים קיבלה ביום 01.01.2010 הלוואה בסכום של 1,000 שקלים, נושאת ריבית של 5%. לפי תנאי ההלוואה, קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד ביום 31.12.2012. החברה תשלם את תשלומי הריבית מידי 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2010. ההלוואה צמודה לשער החליפין של הדולר. להלן נתונים על שער החליפין של הדולר לתאריכים שונים:

תאריך	שע"ח
01.01.2010	2
31.12.2010	4
31.12.2011	5
31.12.2012	3

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 2010-2013.

הלוואה שהקרן שלה נפרעת בתשלום אחד, דולרית, תשלום בסוף שנה.

ביום 01.01.2011 נטלה חברת "איציק" הלוואה מהבנק בסכום של \$50,000. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד ביום 31.12.2012, ועד לאותו יום החברה תשלם ריבית בסכום של 10%. להלן נתונים על שער הדולר לתאריכים שונים:

תאריך	שער הדולר
01.01.2011	4
31.12.2011	4.5
31.12.2012	5
31.12.2013	5

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 2011-2013.

הלוואה הנפרעת לשיעורין, לא צמודה למדד, קרן נפרעת באופן יחסי בסוף שנה.

(7) חברת "שקשוקה" קיבלה ביום 01.01.2010 הלוואה בסכום של 2,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר לבנק ב-4 תשלומי קרן שווים, מידי 31.12, החל מיום 31.12.2010. ההלוואה נושאת ריבית בסכום של 10%, והיא תשולם מידי 31.12, ביחד עם תשלום בגין הקרן. הריבית משולמת בגין יתרת הקרן שטרם סולקה. ההלוואה אינה צמודה למדד מסוים.

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה
- ב. חשב את הוצאות המימון שהתהוו לחברת שקשוקה בשנים 2010-2013.

הלוואה הנפרעת לשיעורין, צמודה למדד המחירים לצרכן.

ביום 01.01.2010 קיבלה חברת "שמופי" הלוואה בסך 5 מיליון ₪. ההלוואה צמודה למדד ונושאת ריבית בסך 8% לשנה. קרן ההלוואה תיפרע בחמישה תשלומים שנתיים שווים ביום 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2010. במועד פירעון הקרן תשולם הריבית אשר נצברה בגין הלוואה. להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

תאריך	מדד
01.01.2010	100
31.12.2010	105
31.12.2011	104
31.12.2012	85

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו לחברת שמופי בגין ההלוואה בשנים 2010-2012.

הלוואה הנפרעת לשיעורין, תשלומים מידי חצי שנה, במטבע זר.

חברת "אלקטרו" פנתה לבנק בבקשה לקבלת הלוואה בסך 25 מיליון דולר. ההלוואה התקבלה ביום 30.06.2009 – והיא נושאת ריבית של 4% לשנה המשולמת פעמיים בשנה ביום 30.06 ו-31.12. קרן ההלוואה תיפרע בשני תשלומים שווים בימים 30.06.2012 ו-30.06.2014. להלן נתונים על שער הדולר לתאריכים שונים:

שער הדולר	תאריך
3.8	30.06.2009
4	31.12.2009
4.1	30.06.2010
4.15	31.12.2010
4.2	30.06.2011
4.3	31.12.2011
4.5	30.06.2012
4	31.12.2012
3	30.06.2013
2.5	31.12.2013

נדרש :

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו לחברת אלקטרו בגין ההלוואה בשנים 2009-2013.

הלוואה הנפרעת לשיעורין (שפיצר), ללא הצמדה.

- 8) תמיר ולירן הקימו לאחרונה אתר ללימודי חשבונאות דרך האינטרנט. היזמים מעוניינים להפיץ את הבשורה בקרב סטודנטים ברחבי הארץ, ועל כן הם פנו לבנק ידוע בבקשה ללוות 100 שקלים. ביום 01.01.2010 הבנק הסכים להלוות לשניים את הכסף בריבית נמוכה של 5% לשנה (הרי הצלחת הפרויקט מובטחת...). קרן ההלוואה תוחזר בשני תשלומים שווים של קרן וריבית (הלוואה מסוג שפיצר), בימים 31.12.2010 ו-31.12.2011.

נדרש :

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון שהתהוו לחברה בשנים 2010-2011.

הלוואה הנפרעת לשיעורין (שפיצר), צמודה לשער הדולר.

- ביום 01.01.2006 החליטה חברת "הידד" לנטול הלוואה בסכום של 2,000 שקלים. לפי תנאי ההלוואה, החברה תפרע את ההלוואה ב-4 תשלומים שווים של קרן וריבית. ההלוואה נושאת ריבית נקובה של 4%. תשלומי ההלוואה ישולמו ב-31.12. של כל שנה, החל מיום 31.12.2006. תשלומי ההלוואה צמודים לשער הדולר. להלן נתונים על שער הדולר לתאריכים שונים :

שער הדולר	תאריך
4 ₪	01.01.2006
5 ₪	31.12.2006
6 ₪	31.12.2007

נדרש :

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו לחברת "הידד" בגין ההלוואה לשנים 2006-2008.

הלוואה הנפרעת לשיעורין (שפיצר), צמודה למדד המחירים לצרכן, תשלום מידי חצי שנה.

חברת "דני" החליטה לנטול הלוואה על מנת לממן את פעילותה. ביום 01.07.2007 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 100,000 שקלים. ההלוואה נושאת ריבית נקובה שנתית של 5%. הנח ריבית פשוטה עבור תקופות קצרות משנה. ההלוואה נפרעת ב-5 תשלומים שווים של קרן וריבית, אשר ישולמו מידי חצי שנה, החל מיום 31.12.2007. ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן (מדד בגין). להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

תאריך	מדד
01.07.2007	100
31.12.2007	105
01.07.2008	102
31.12.2008	107

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון של החברה כפי שיופיעו בדוחותיה הכספיים לימים 31.12.2007 ו-31.12.2008.

- (9) ביום 01.01.2009 רכשה חברת "הסלון" קרקע יוקרתית ברעננה. עלות הקרקע 25 מיליון שקלים, וסכום הרכישה שולם כולו ביום זה. על מנת לממן את עסקת הרכישה, נטלה החברה הלוואה בסך 25 מיליון שקלים. הלוואה, שנלקחה באופן ספציפי לרכישת הקרקע, נושאת ריבית שנתית של 10%, המשולמת מידי סוף שנה. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד בתאריך 30.06.2015. לאחר רכישת הקרקע, החלה החברה בפיתוחה. בין היתר, השקיעה החברה סכומים נכבדים בפיתוחה: סך הכל 10 מיליון שקלים בשנת 2009. ביום 31.12.2010 סיימה החברה את פיתוח הקרקע והיא מוכנה למכירה.

נדרש:

- א. האם הקרקע היוקרתית ברעננה עומדת בהגדרת נכס כשיר?
- ב. קבע את השפעת הקרקע על דוחותיה הכספיים של חברת הסלון לשנים 2009-2010.

10 חברת "הידד" עוסקת במכירת מחשבים המשמשים לבדיקת מכוניות בטסט. ביום 01.01.2008 החליטה החברה לרכוש אדמה חקלאית אשר תשמש אותה כמבנה משרדים בעתיד. החברה מעריכה כי היא תפתח את הקרקע לכדי מבנה משרדים עד ליום 31.12.2010. עלות רכישת הקרקע: 1,200,000 שקלים. ביום 30.06.2008 החלה החברה לראשונה לנסות ולפתח בפועל את הקרקע, וזאת על ידי הגשת בקשה לתחילת בנייה מעיריית תל אביב. עד ליום זה לא עשתה החברה פעולות לפיתוח הקרקע. החברה אינה מחזיקה ביתרות מזומן, ועל כן פנתה לבנק "העושים" בבקשה לקבלת הלוואה. אכן, ביום 01.01.2008 קיבלה החברה הלוואה בסכום של \$300,000. לפני תנאי הבנק, קרן ההלוואה תיפרע ב-3 תשלומים שנתיים שווים מידי 31.12.2008, החל מיום 31.12.2008. ההלוואה נושאת ריבית בסך של 5% אשר תשולם בגין יתרת הקרן שטרם נפרעה. אילו הייתה לוקחת החברה הלוואה דומה בשקלים, הריבית המבוקשת הייתה 6%. להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות:

תאריך	שער הדולר
01.01.2008	4
30.06.2008	5
31.12.2008	5.1

נדרש:

- א. באיזה סכום יוצג הקרקע במאזן חברת "הידד" ביום 31.12.2008?
- ב. מהן הוצאות המימון אשר יוכרו בספרי חברת "הידד" בדו"ח רווח והפסד לשנת 2008?

11 ביום 01.01.2002 החליטה חברה על א' על הקמת נכס כשיר: ספינת טילים. ביום 01.01.2002 השקיעה החברה סכום עתק של 100,000 שקלים בתחילת עבודות הפיתוח לייצור הספינה. החברה צופה כי עלויות הקמת ספינת הטילים יסתכמו ב-120,000 שקלים: 100,000 שכבר הושקעו ביום 01.01.2002 ו-20,000 שקלים אשר יושקעו בשנת 2003. על מנת לממן את הרכישה, לוותה החברה כספים בתנאים הבאים: הלוואה בסך של 120,000 שקלים, אשר התקבלה ביום 01.01.2002. קרן ההלוואה ותשלומי הריבית צמודים למדד הידוע. החברה תפרע את קרן ההלוואה ביום 31.12.2004, בעוד שתשלומי הריבית ישולמו ב-31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2002. הריבית הנקובה בהלוואה הינה 5%. מכיוון שהחברה טרם השקיעה את כל כספי ההלוואה בהקמת הנכס הכשיר, סכום של 20,000 שקלים הופקד בפקדון נושא ריבית של 3%. ביום 01.01.2003 השקיעה החברה 20,000 שקלים בנכס הכשיר. ביום 31.09.2003 ספינת הטילים מוכנה לשימוש בידי החברה כרכוש קבוע.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן בתאריכים שונים:

מדר	תאריך
100	נובמבר 2001
101	דצמבר 2011
105	ינואר 2002
108	פברואר 2002
110	נובמבר 2002
115	דצמבר 2002
120	נובמבר 2003

נדרש :

- א. בחן האם ספינת הטילים עומד בהגדרת נכס כשיר.
 ב. מהי השפעת ספינת הטילים על דוחותיה הכספיים של חברה א' לשנים 2002-2003?

(12) חברת האפיפיור נטלה בשנת 2008 הלוואות לא ספציפיות כדלקמן :

מועד קבלת ההלוואה	סכום ההלוואה שהתקבלה (₪)	עלויות אשראי (הוצאות מימון) בגין ההלוואות בשנת 2008
01.01.2008	100,000	10,000
31.03.2008	50,000	3,000
01.09.2008	200,000	2,500
31.12.2008	15,000	-

נדרש :

חשב את שיעור ההיוון של החברה לשנת 2008.

(13) חברת "אנדולו" נטלה בשנת 2011 שתי הלוואות :

- ביום 01.02.2011 נטלה החברה את הלוואה א'.
 הלוואה זו הינה הלוואה בסכום של 150,000 שקלים.
 קרן ההלוואה תפרע בתשלום אחד ביום 31.12.2015.
- ביום 01.01.2011 נטלה החברה את הלוואה ב'.
 הלוואה זו הינה הלוואה בסכום של 100,000 שקלים.
 ההלוואה נפרעת לשיעורין בשני תשלומים שווים של קרן, אשר תשולם בתאריכים 31.03.2011 ו-31.12.2011.

נדרש :

קבע מהי יתרת ההלוואה הממוצעת לשנת 2011 בגין ההלוואות.

14 ביום 01.01.2009 נטלה חברת שמופי הלוואות : הלוואה א' בסך \$80,000, נושאת ריבית בשיעור 4% ומשולמת פעמיים בשנה ב-30.06 ו-31.12. קרן ההלוואה נפרעת ב-31.12.2011. עלויות המימון בגין הלוואה זו היו זהות לעלויות מימון אשר היו נגמרות לחברה אילו ההלוואה הייתה נלקחת במטבע הפעילות של החברה. להלן נתונים אודות שער הדולר בתקופות שונות :

שער הדולר	תאריך
4.16	01.01.2009
4.076	30.06.2009
4.28	31.12.2009

ביום 31.03.2009 נטלה החברה הלוואה בסך 150,000 שקלים, צמודה למדד ונושאת ריבית שנתית בשיעור של 7%. ההלוואה נפרעת ב-4 תשלומים רבעוניים שווים החל מיום 30.06.2009. הנח כי כל ההלוואות הינן הלוואות שאינן ספציפיות. להלן נתונים על המדד בנקודות לתאריכים שונים :

מדד	תאריך
104	03/2009
105	06/2009
107	09/2009
109	12/2009

נדרש :

- חשב את שיעור ההיוון של החברה בשנת 2009.
- מהי תקרת ההיוון להיוון אשראי לא ספציפי לשאלה?
- בהנחה כי לחברה הייתה אפשרות לקחת במקום הלוואה א' הדולרית, הלוואה שקלית, כך שעלויות האשראי שהיו מתהוות לחברה בגין הלוואה זו היו נמוכות יותר מעלויות האשראי שהתהוו לחברה בפועל – האם תשובתך הייתה משתנה לנדרשים א' וב'?

15 ביום 01 באפריל 2006 רכשת חברת "שמגעע" קרקע אשר עתידה לשמש את החברה לצרכים מנהליים, לאחר שיוקם עליה מבנה. הקרקע עומדת בהגדרת נכס כשיר. להלן נתונים לגבי עלויות שהושקעו בפיתוח הקרקע ובמבנה :

מועד ההשקעה	סכום שהושקע
01.04.2006	50,000
30.05.2006	70,000
30.06.2006-31.12.2006	200,000
31.12.2006	15,000

נדרשים :

- א. מהי יתרת ההשקעה הממוצעת לתאריך המאזן 31.12.2006 במבנה?
 - ב. שיעור ההיוון של החברה הינו 8%.
 - הנחה א': לחברה עלויות אשראי לא ספציפי בסכום של 12,000.
 - הנחה ב': לחברה עלויות אשראי לא ספציפי בסכום של 8,000.
 - ג. נניח כי התרגיל היה ממשיך לשנת 2007.
- מהי יתרת הפתיחה של ההשקעה לשנה זו?

16 חברת "תיזהר- סולם" מסייעת לעובדים בתחומים שונים להימנע מתאונות עבודה. החברה מנצלת ידע מצטברת של שנים ולדבריה מנעה עד כה לפחות 900 תאונות עבודה שונות. ביום 30.06.2008 רכשה החברה קרקע בעלות של 1,000 שקלים, ומיידי החלה לבנות עליה מבנה אשר ישמש אותה לפעילותה ותקופת הבנייה החזויה שלו הינה 5 שנים.

החברה מימנה את עלות רכישת הקרקע באופן חלקי בהלוואה ספציפית בסכום של 300 שקלים. מלבד הלוואה זאת לא נטלה החברה הלוואות ספציפיות נוספות למימון הקמת הנכס הכשיר. עלויות הבנייה בשנת 2008 הסתכמו לסכום של 500 שקלים, אשר התפרסו באופן שווה על פני השנה.

עלויות הבנייה בשנת 2009 הסתכמו לסך של 2,000 שקלים, אשר התפרסו באופן שווה על פני השנה, מלבד סכום של 100 שקלים אשר הוצא כולו ביום 01.02.2009.

החברה זכאית לקבלת מענקים ממשרד התמ"ת.

ביום 31.03.2009 קיבלה החברה מענק של 200 שקלים.

ביום 30.06.2009 מכרה החברה 20% מן המבנה וקיבלה מקדמות מלקוחות בסכום של 50 שקלים.

ביום 31.12.2009 השקיעה החברה 100 שקלים.

נדרש :

- א. חשב השקעה ממוצעת לשנת 2008.
- ב. הנח כי החברה היוונה אשראי לא ספציפי של 100 שקלים בשנת 2008, ואשראי ספציפי של 50 שקלים בשנה זו.
- ג. באיזה סכום יוצג הנכס הכשיר במאזן החברה ליום 31.12.2008?
- ד. חשב השקעה ממוצעת לשנת 2009.

17 סוגיות שונות בקשר להיוון עלויות אשראי :

- א. השעיה או הפסקה של היוון.
- ב. כאשר לנו יותר מנכס כשיר אחד.
- ג. פינה מעצבנת שקשורה להיוון אשראי ספציפי שטרם עשינו שימוש בכסף שלווינו.
- ד. בדיקה לירידת ערך של נכס כשיר.
- ה. דגשים לתרגיל בהיוון עלויות אשראי.

18 חברת "בחורות זה לא מפחיד" מתמחה בסיוע לגברים אשר אינם מצליחים לכבוש את לב המין היפה יותר. ברם, החלה החברה בשנת 2008 בהקמת נכסים כדלקמן: מבנה אשר עתיד לשמש כמתקן הדרכה לגישה למין הנשי (להלן מעתה – "מבנה") ומכונה חדשנית אשר מחדירה ביטחון עצמי בכל גבר באשר הוא (להלן מעתה – "מכונה") החברה צופה כי בניית הנכסים תארך פרק זמן רב, והשלמת הסופית צפויה אי שם בשנת 2012.

נתונים נוספים:

ביום 01.01.2008 רכשה החברה קרקע אשר עליה יעמוד המבנה, וזאת בתמורה ל-50,000 שקלים. החברה חלה להקים את המבנה על גבי הקרקע:

- ביום 30.04.2008 השקיעה החברה 5,000 שקלים במבנה.
- ביום 30.08.2008 השקיעה החברה 10,000 שקלים במבנה.
- ביום 31.12.2008 השקיעה החברה 9,000 שקלים במבנה.

ביום 01.03.2008 החלה החברה בבניית המכונה. בשנת 2008 השקיעה החברה סכום עתק של 10,000 שקלים בבניית המכונה, אשר התפרסו באופן שווה על פני התקופה.

מימון הקמת הנכסים:

1. רכישת הקרקע מומנה באופן חלקי על ידי הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. הלוואה זו התקבלה ביום 01.01.2008, לפי התנאים הבאים: קרן ההלוואה תוחזר ביום 31.12.2012. ההלוואה נושאת ריבית שנתית של 4%. הריבית משולמת מידי 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2008.
2. הלוואה בסך 10,000 דולר נלקחה ביום 01.01.2008. ההלוואה נושאת ריבית שנתי של 10%, אשר משולמת מידי חצי השנה, החל מיום 30.06.2008. קרן ההלוואה תפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, מידי חצי שנה, החל מיום 30.06.2008. ההלוואה נלקחה לצורך מימון כלל פעילויות החברה. עלויות האשראי שנבעו מהלוואה זו בשנת 2009 זהות לעלויות האשראי אילו הייתה ההלוואה נלקחת במטבע הפעילות של החברה (שקלים).
3. הלוואה בסך 10,000 שקלים אשר נלקחה ביום 31.09.2008. ההלוואה אינה צמודה ונושאת ריבית שנתית של 12%. קרן ההלוואה תפרע בתשלום אחד ביום 31.09.2019. הריבית בגין ההלוואה משולמת מידי 01.01, החל מיום 01.01.2009. ההלוואה נלקחה לצורך מימון כלל פעילויות החברה.

נתונים נוספים:

1. הנח ריבית פשוטה.
2. להלן נתונים רלוונטיים לגבי שער הדולר:

תאריך	שער הדולר
01.01.2008	4
30.04.2008	4.5
30.06.2008	6
30.09.2008	3.5
31.12.2008	5

נדרשים :

- א. באיזה סכום יוצג המבנה והמכונה במאזן החברה ליום 31.12.2008?
- ב. מהן הוצאות המימון בהם תכיר החברה בדו"ח רווח והפסד בשנת 2008?
- ג. הנח כי סכום בר השבה נמדד למכונה ונמצא כי הוא 5,000 שקלים. כיצד היית משנה את תשובתך לנדרש 1 בשאלה?
- ד. ענה בקצרה אודות הטיפול החשבונאי בנדרשים 1 ו-2 לשנת 2009.

19 חברת "המלפפון" הוקמה ביום 01.07.2010. החברה עוסקת במכירת מכונות קפה. ביום הקמתה החלה החברה בבניית מכונה קפה למכירה. להלן השקעות שביצע החברה בשנים 2010-2011 לצורך הקמת מכונת הקפה :

- שנת 2010 : 100,000 שקלים שהתפרסו באופן שווה בתקופה.
- שנת 2011 : 120,000 שקלים שהתפרסו באופן שווה בתקופה.

ביום 01.07.2010 קיבלה החברה מענק ממשלתי לבניית מכונת הקפה בסכום של 10,000 שקלים.

עקב שביתת שהוכרזה על ידי הסתדרות העובדים הארצית, בין התאריכים 01.04.2010 - 01.05.2010 לא בוצע עבודות להקמת מכונת הקפה.

ביום 01.01.2011 החלה החברה בהקמת נכס כשיר נוסף : מכונת שוקו. עלויות המכונה היו :

תאריך	סכום	פרטים
01.01.2011	200,000	מנוע למכונה
31.04.2011	50,000	שלדת למכונה
30.09.2011	150,000	מכין שוקו אוטומטי
31.12.2011	300,000	בניית המכסה

להלן נתונים בדבר הון זר שברשות החברה :

- ביום הקמתה נטלה החברה הלוואה בסכום של 500,000 שקלים. ההלוואה הינה בשיטת שפיצר, ותנאיה : נפרעת ב-5 תשלומים שווים של קרן וריבית, מידי חצי שנה, החל מיום 31.12.2010. ההלוואה נושאת ריבית חצי שנתית של 4%. ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן. ההלוואה נלקחה למימון כלל פעילות החברה.
- ביום 01.01.2011 נטלה החברה בסכום של 1,000,000 שקלים. ההלוואה תיפרע בתשלום אחד, ביום 01.01.2018, והיא נושאת ריבית שנתית של 10%. ההלוואה נלקחה בחלקה על מנת לממן את רכישת המנוע למכונה, ויתרת הסכום שימשה את החברה לצורך מימון כלל פעילות החברה.

להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן :

מזד המחירים לצרכן	תאריך
100	01.07.2010 / 30.06.2010
105	31.12.2010
115	01.01.2011 / 30.06.2011
109	31.12.2011

נדרשים :

- א. כיצד תוצג מכוונת הקפה במאזן החברה לשנת 2010?
- ב. באיזה סכום יוצג סעיף "הוצאות מימון" בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2010?
- ג. כיצד יוצגו מכוונת הקפה והשוקו במאזן החברה לשנת 2011?
- ד. באיזה סכום יוצג סעיף "הוצאות מימון" בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011?

חשבונאות פיננסית א

פרק 2 - הפרשות התחייבויות ונכסים תלויים

תוכן העניינים

1. כללי 14

הפרשות התחייבויות ונכסים תלויים

שאלות

- (1) הגדר :
 - א. התחייבות.
 - ב. הפרשה.
 - ג. התחייבות תלויה.
 - ד. נכס תלוי.

- (2) ענה :
 - א. באילו תנאים נדרש להכיר בהפרשה בספרים?
 - ב. הרחב לגבי מאפייני כל תנאי.

- (3) ענה :

כיצד יש למדוד הפרשה בספרים?

- (4) ענה בקצרה :

האם הפרשה לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 היא זהה במאפייניה להפרשות אחרות בספרים כדוגמת הפרשה לחובות מסופקים או הפרשה לירידת ערך?

- (5) חברת "הירקן המוצלח" הופתעה לקבל כתב תביעה : לקוח שרכש מלפפון חש ברע והובהל לבית חולים עם חשש להרעלת מזון. לפי טענת התביעה, המלפפון היה הגורם להרעלה.
 - נכון לתאריך המאזן 12/2000 היועצים המשפטיים של הישות מבטלים על הסף אפשרות לתשלום פיצויים.
 - נכון לתאריך המאזן 12/2001, בעקבות תחקיר טלוויזיוני לא מחמיא על חברת "הירקן המוצלח", היועצים המשפטיים צופים כי הישות תידרש לשלם 20 שקל לסילוק התביעה.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

 - א. האם על החברה לבצע הפרשה בגין התביעה בדוחות הכספיים לשנת 2000?
 - ב. האם על החברה לבצע הפרשה בגין התביעה בדוחות הכספיים לשנת 2001?

6) לפי הוראות משרד התחבורה, נהגי מוניות נדרשים להחליף את מוט ההילוכים מידי 10 שנים כתנאי להמשך קבלת זיכיון להפעלת מוניות. דני, נהג מונית עם ותק ומוניטין ידוע, מתלבט האם לכלול הפרשה בגין הוראות משרד התחבורה בספרים לשנת הכספים '96.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
האם על דני לבצע הפרשה בספריו בגין הוראת משרד התחבורה?

7) רמי, משורר נודע בקרב העשירון העליון, נוהג להשתתף בכנסי שירה על מנת להישאר מעודכן בחידושים בעולם השירים. ההרשמה לכנסים עולה 10 שקלים.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
א. רמי טרם שילם את הכסף עבור הכנס השנתי.
האם עליו להכיר בהפרשה בגין עלות הכנס?
ב. רמי שלח מכתב למארגן הכנס, חבר ותיק, בו הוא אישר את הגעתו.
האם על דני יכיר בהפרשה?

8) חברת "הוטי", חברת כבלים אשר ידועה בזכות תודעת השירות המצויינת שלה, נתבעה לאחרונה על ידי לקוח שלא הצליח להתנתק ממנה. היועצים המשפטיים של החברה נדרשו להעריך את סיכויי התביעה.
להלן סיכויי התביעה כפי שהוכרו על ידי היועצים המשפטיים :

צפי לתשלום	הסתברות
100	30%
150	40%
200	30%

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
א. האם על חברת "הוטי" להכיר בהפרשה בגין התביעה?
ב. הנח כי התשובה לסעיף א' בשאלה חיובית.
מהו סכום ההפרשה בו תכיר חברת "הוטי"?

(9) חברת הפירמידה עוסקת במספר ענפי פעילות שונים : ספורט, אומנות וייעוץ עסקי.

לאחרונה החליטה החברה על סגירת ענף פעילותה בתחום הייעוץ העסקי. החברה צופה כי עלות סגירת הענף תסתכם בכ-100 שקלים.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

- א. האם על חברת הפירמידה להכיר בהפרשה בגין סגירת ענף פעילותה?
- ב. במידה והתשובה לסעיף א' חיובית ויש צורך לכלול בספרי הישות הפרשה בגין שינוי מבני. אילו סוגי עלויות ניתן לכלול במסגרת הפרשה לשינוי מבני?

(10) איציק ואיצקו חברים טובים עוד מהיסודי. לאחרונה איצקו שמע כי מי שקונה דירה בתל אביב מוכר אותה ברווח גבוה כעבור שבוע ימים בלבד. איצקו רכש דירה באמצעות הלוואה מהבנק. איציק הסכים לחתום כערב בעבור איצקו.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

האם על חברת איצקו להכיר בהפרשה בגין מתן ערבות לאיציק?

(11) בעקבות רפורמה בשוק הסלולאר, חברה "זול לדבר ביוקר" צופה הפסדים תפעוליים בשנים הבאות. האם על חברת "זול לדבר ביוקר" לבצע הפרשה בגין הפסדים תפעוליים עתידיים?

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

האם על חברת "זול לדבר ביוקר" להכיר בהפרשה בגין הפסדים תפעוליים עתידיים?

(12) דני, סמנכ"ל הכספים של חברה ציבורית מוכרת, החל לצאת עם בחורה חיפאית המוצאת חן בעיניו. כיום משרדי החברה בה הוא עובד ממוקמים בתל אביב. דני מאס בנסיעות ברכבת ושכנע את מנכ"ל החברה להעביר את משרדי החברה מתל אביב לחיפה. חוזה השכירות הנוכחי בתל אביב אינו ניתן לביטול או להשכרת משנה.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

האם על החברה להכיר בהפרשה בגין חוזה המשרדים בתל אביב? כיצד מכונה חוזה מסוג זה?

13 חברת "אלי ובניו" נותנת אחריות במועד המכירה למוצריה, בגין ליקויים שהתגלו בתוך שלוש שנים ממועד המכירה. לפי ניסיון העבר יותר סביר מאשר לא סביר שתהיינה תביעות לפיצויים.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
האם על החברה להכיר בהפרשה בגין מתן אחריות למוצריה?

14 חברה "לתבוע זה קל" נוהגת לתבוע חברות ציבוריות בגין עוולות שהן עושות לציבור. לאחרונה, החברה תבעה חברת סלולאר בגין רמאות בהצגת מחיריה לצרכנים. החברה מעריכה סיכוייה לזכות בתביעה מצויינים ("יותר סביר לזכות מאשר לא").

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
מה ההשלכה החשבונאית של התביעה בספרי חברת "לתבוע זה קל"?

15 להלן 3 היגדים בנושא התחייבות תלויה :

- I. להתחייבות תלויה ניתן גילוי, אלא אם כן האפשרות לתזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות קלושה.
- II. כאשר ישות אחראית ביחד ולחוד למחויבות, חלק המחויבות החזוי להיות מסולק על ידי צדדים אחרים מטופל כהתחייבות תלויה.
- III. אם הצורך בתזרים שלילי של הטבות כלכליות עתידיות בגין פריט, שקודם לכן טופל כהתחייבות תלויה, הפך לצפוי, הפרשה תוכר בדוחות הכספיים בדרך של הצגה מחדש.

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק היגד I.
- ב. רק היגד II.
- ג. רק היגדים I ו-II.
- ד. רק היגד III.
- ה. רק היגדים I ו-III.

16 חברת "הנביאים", חברה שמציעה שירותי ראיית העתיד, חזתה כי דנה תתחתן עד גיל 30. דנה, שחוגגת השבוע יומולדת 31, החליטה לתבוע את החברה בגין עוגמת הנפש שנגרמה לה. חברת הנביאים סבורה כי דנה תזכה בתביעה, וקבעה את סכום התשלום הצפוי על סך של 110 שקל. החברה צופה כי דנה תזכה לקבל את הכסף בעוד שנה. שיעור ריבית להיוון – 10%.

נדרש:

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37:
כיצד תקבל התביעה ביטוי בספרי חברת הנביאים ביום הגשת התביעה וביום יישוב התביעה (יום התשלום)?

17 להלן שלושה משפטים בנושא הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים:
I. ישות תכיר בנכס תלוי כאשר צפוי תזרים חיובי של הטבות כלכליות.
II. כאשר ההשפעה של ערך הזמן של כסף היא מהותית, סכום ההפרשה צריך להיות הערך הנוכחי של היציאות החזויות שיידרשו לסילוק המחויבות.
III. ישות תכיר בהפרשות בגין הפסדים תפעוליים עתידיים.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק משפטים II ו-III.
- ב. כל המשפטים שגויים.
- ג. רק משפטים.
- ד. רק משפט III.
- ה. רק משפט II.

18 חברת "גז לכל" בע"מ (להלן - החברה) מצאה שדה גז בים מול חופי ישראל. במהלך בירורים להשגת הסכם הרישוי לניצול מצבור הגז, הובהר לחברה ע"י הרשויות, כי היא תחויב לפרק את דוברת הקידוח בתום ההפקה ולשקם את סביבת הקידוח. החברה אמדה את "מקור" העלויות כדלהלן: 80 אחוזים מהעלויות שיווצרו לחברה קשורות לפירוק הדוברת ושיקום הנזק שייגרם לסביבה מהקמתה ו-20 אחוזים מהעלויות שיווצרו לחברה מקורן במהלך הפקת הגז. נכון לתאריך המאזן הוקמה הדוברת אך טרם הופק גז.

איזה מהמשפטים הבאים נכון בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. החברה לא תוכל ליצור הפרשה בתאריך המאזן, שכן אין לחברה מחויבות משפטית לשיקום הסביבה לאחר הקידוח, היות והיא טרם הפיקה גז ולכן אין ליצור הפרשה על העלויות הצפויות.
- ב. החברה צריכה ליצור הפרשה בספריה לפי האומדן הטוב ביותר שלה, המהווה 80 אחוזים מהעלויות שיווצרו בסיום שאיבת הגז והקשורות לפירוק הדוברת ושיקום הנזק שנגרם מהקמתה.

- ג. יש ליצור הפרשה על כל העלויות הצפויות (הן בגין פירוק הדוברה ושיקום הנזק הסביבתי והן בגין הפקת הגז), שכן ישנה ודאות גבוהה מאוד לכך שתהיה יציאת משאבים כלכליים מהחברה.
- ד. אין ליצור הפרשה בתאריך המאזן, אלא רק לאחר תהליך הקידוח והפקת הגז - במקרה זה על החברה לתת גילוי להתחייבות תלויה.
- ה. כל המשפטים האחרים שגויים.

19) להלן שלושה משפטים בנושא הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים:

- I. אם לישות חוזה מכביד, המחויבות הקיימת עפ"י החוזה תוכר ותימדד רק עם סילוקה בפועל.
- II. בעת מדידת הפרשה, הישות תביא בחשבון רווחים מהמימוש הצפוי של נכסים הקשורים באופן הדוק לאירוע שהביא ליצירת הפרשה.
- III. אין להכיר בהפרשות בגין הפסדים תפעוליים עתידיים.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק משפטים II ו-III.
- ב. רק משפט II.
- ג. כל המשפטים לא נכונים.
- ד. רק משפטים I ו-III.
- ה. רק משפט III.

חשבונאות פיננסית א

פרק 3 - הכנסות מחוזים עם לקוחות IFRS15

תוכן העניינים

1. הכנסות מחוזים עלקוחות IFRS15 (ללא ספר)